DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2021.4K(132).09
УДК 796.815:796.011.2

Бондар Анастасія,
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
завідувач кафедри менеджменту фізичної культури,
Харківська державна академія фізичної культури, Харків
Байрамов Руслан,
головний спеціаліст,
Управління у справах молоді та спорту
Харківської обласної державної адміністрації, Харків
Бондар Тарас,
***кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент ***
кафедри фізичного виховання та спеціальної підготовки,
Університет митної справи та фінансів, Дніпро,
Головійчук Ірина,
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
завідувач кафедри фізичного виховання та спеціальної підготовки,
Університет митної справи та фінансів, Дніпро

ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ НЕОЛІМПІЙСЬКОГО СПОРТУ (НА ПРИКЛАДІ СУМО)

У статті обґрунтовано систему показників розвитку неолімпійського спорту (на прикладі сумо) та розроблено методичний підхід до оцінювання його потенціалу. На підставі проведеного дослідження розроблено методику оцінки потенціалу розвитку неолімпійського спорту (на прикладі сумо), яка включає три етапи: формування системи показників оцінки потенціалу розвитку сумо; формування інтегрального показника для оцінки потенціалу; кількісний аналіз потенціалу розвитку сумо, що дало можливість оцінити наявний потенціал і виявити «проблемні» напрями діяльності. Запропонований методичний підхід базується на використанні інтегрованого показника оцінки рівня потенціалу розвитку сумо, в основі якого лежить модель експертної оцінки з урахуванням різноманітних груп елементів (одиничних показників), що необхідно врахувати до узагальнюючого показника. Відповідно до складових оцінки потенціалу розвитку неолімпійського спорту (на прикладі сумо) в Україні на підставі Закону України «Про фізичну культуру і спорт» та Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року, сформовано систему показників розвитку сумо, які можна використовувати як показники оцінки стану розвитку неолімпійського спорту.

Ключові слова: *неолімпійський спорт, сумо, потенціал розвитку, послуги, менеджмент, маркетинг, ресурси.*

Бондарь А.С., Байрамов Р.Х. Оглы, Бондарь Т.С., Головийчук И.Н. Потенциал развития неолимпийского спорта (на примере сумо). *В статье обоснована система показателей развития неолимпийского спорта (на примере сумо), разработан методический подход оценивая его потенциала. На основании проведенного исследования разработана методика оценки потенциала развития неолимпийского спорта (на примере сумо), которая включает три этапа: формирование системы показателей оценки потенциала развития сумо; формирования интегрального показателя для оценки потенциала; количественный анализ потенциала развития сумо, что позволило оценить имеющийся потенциал и выявить «проблемные» направления деятельности. Предложенный методический подход базируется на использовании интегрированного показателя оценки уровня потенциала развития сумо, в основе которого лежит модель экспертной оценки с учетом различных групп элементов (единичных показателей), что необходимо учесть в обобщающем показателе. Согласно составляющих оценки потенциала развития неолимпийскому спорта (на примере сумо) в Украине, основанных на Законе Украины «О физической культуре и спорте» и Стратегии развития физической культуры и спорта на период до 2028 года, сформирована система показателей развития сумо, которые можно использовать как показатели оценки состояния развития неолимпийскому спорта.*

Ключевые слова: *неолимпийский спорт, сумо, потенциал развития, услуги, менеджмент, маркетинг, ресурсы.*

Bondar Anastasiia, Bajramov Ruslan, Bondar Taras, Holoviichuk Iryna. Potential of neolympic sport development (on the example of sumo). *The article substantiates the system of indicators of development of non-Olympic sports (on the example of sumo) and develops a methodical approach to assessing its potential. Based on the study, a methodology for assessing the development potential of non-Olympic sports (on the example of sumo) was developed, which includes three stages: formation of a system of indicators for assessing the potential of sumo development; formation of an integrated indicator for capacity assessment; quantitative analysis of sumo development potential, which made it possible to assess the existing potential and identify "problematic" areas of activity. The proposed methodological approach is based on the use of an integrated indicator of assessment of the level of sumo development potential, which is based on the model of expert*

assessment taking into account various groups of elements (individual indicators), which must be taken into account in the summary indicator. Given that the main task of sumo is to attract as many people to classes, on the one hand, and achieve maximum sports results in competitions - on the other hand, to assess the potential of sumo, we have identified 4 blocks of indicators: services, management, marketing, resources. As a result of expert assessment it was found that the production potential of sumo development is - 0.85 (high level), management potential - 0.66 (sufficient level), marketing potential - 0.52 (low level), resource potential - 0.58 (low level). the total integrated level of sumo development potential is 0.65 (low level), which indicates the need to substantiate and develop the concept of sumo development. In accordance with the components of the assessment of the development potential of non-Olympic sports (on the example of sumo) in Ukraine on the basis of the Law of Ukraine "On Physical Culture and Sports" and the Strategy for Physical Culture and Sports until 2028, formed a system of sumo development indicators assessment of the state of development of non-Olympic sports.

Key words: *non-Olympic sports, sumo, development potential, services, management, marketing, resources.*

Постановка проблеми. У сучасних ринкових умовах сфера фізичної культури потребує реформування і пошуку принципово нових підходів у вирішенні питань удосконалення системи управління, фінансування, ресурсного забезпечення, залучення населення до занять, підвищення конкурентоспроможності видів спорту. Слід відзначити, що окремі види спорту вже достатньо успішно вивчили сучасний ринок фізкультурно-спортивних послуг і користуються попитом серед населення, особливо це стосується неолімпійських видів спорту, популярність яких з кожним роком зростає. Одним з таких видів спорту є сумо, цей вид спорту включений до програми Всесвітніх ігор та Всесвітніх ігор з єдиноборств. Міжнародна федерація сумо налічує вже понад 80 країн, Європейська федерація сумо – близько 30 країн. В Україні кількість охочих займатися цим видом спорту з кожним роком зростає, а українські спортсмени демонструють стабільно високі результати на міжнародній арені. Це спонукає до вивчення потенціалу розвитку неолімпійського спорту (на прикладі сумо) і розробки методичних підходів його оцінки.

Зв'язок з науковими та практичними завданнями. Дослідження виконувалося згідно з Тематичним планом науково-дослідної роботи Харківської державної академії фізичної культури на 2019-2024 рр. за ініціативною темою «Стратегічне управління розвитком фізичної культури і спорту» (державний реєстраційний номер 0120U101012).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сьогодні неолімпійський спорт все частіше стає предметом наукових досліджень вітчизняних вчених, так у своїх наукових працях Борисова О. (2013, 2016), Імас Є. (2016), Матвеєв С. (2016), Саварец Е. (2012) розглядали історію неолімпійського спорту та його сучасну структуру, у дослідженнях Долбишевої Н. (2014, 2015, 2016) охарактеризовано організаційну структуру, функції, напрями діяльності органів управління вітчизняного неолімпійського спорту, Середа Н. (2015) вивчала маркетингову діяльність фізкультурно-спортивних організацій з неолімпійського спорту, Леонов Я. та Путятіна Г.(2014) окреслювали в дослідженнях стратегічні перспективи розвитку неолімпійського спорту в Україні. Встановлено, що найбільш перспективними умовами розвитку неолімпійського спорту в Україні є оптимізація менеджменту організацій у системі підготовки спортсменів, інтеграція неолімпійського спорту до міжнародного співтовариства, інноваційний розвиток ресурсного забезпечення, вдосконалення нормативно-правового, науково-методичного та медико-біологічного забезпечення системи підготовки спортсменів. Однак, серед наукових досліджень, ми не зустріли такі, які присвячені вивченню потенціалу розвитку неолімпійського спорту, що й обумовило вибір теми дослідження.

Мета дослідження: обґрунтовано систему показників розвитку неолімпійського спорту (на прикладі сумо) та розроблено методичний підхід до оцінювання його потенціалу.

Виклад основного матеріалу дослідження. З метою розроблення методичного підходу до оцінювання потенціалу розвитку сумо проаналізовано теоретичні підходи до визначення поняття «потенціал». З'ясувалося, що в сучасні науковій літературі відсутній єдиний підхід до визначення сутності поняття «потенціал». Деякі вчені визначають його як можливості, наявні сили, запаси, засоби, що можуть бути використані [7, 10]. У наукових публікаціях вітчизняні автори розглядають потенціал як комплексний показник, здатний охарактеризувати не тільки сучасний стан об'єкта, а й найбільш імовірні перспективи його розвитку [6]. Термін потенціал використовується в різних сферах науки (потенціал соціального розвитку, інформаційний, кадровий, природно-ресурсний та ін.), у економічних науках – при оцінці потенціалу підприємства, галузі, регіону [1, 3, 9]. У практичній діяльності основними методами, що застосовуються для оцінки окремих складових потенціалу, є: натуральна й монетарна форми виміру, також використовуються експертний і бальний методи; рейтинговий порівняльний аналіз, факторний аналіз, економіко-математичне моделювання, імітаційне моделювання [7]. Для досягнення ефективної комплексної діагностики потенціалу вчені рекомендують використовувати такі методи, як аналітичні: безконтактні дослідження, використовуючи статистичну інформацію та комплексний економічний аналіз; експертні: узагальнення оцінок та інформації, наданих експертами після контактних досліджень; динамічне програмування: обчислювальний метод вирішення завдань за допомогою використання математичних моделей; лінійне програмування: математичний метод, спрямований на оптимізацію досягнення кількісно визначеної мети [9].

Найчастіше вченими під час оцінки потенціалу використовується інтегральний підхід, що передбачає розрахунок інтегрального сукупного показника (індексу) потенціалу як нормованої багатомірної середньозваженої різноманітних одиничних показників. До того ж нормування одиничних показників в єдиний сукупний інтегральний показник-індекс може проводитися або шляхом розрахунків, або з використанням методу експертних оцінок [1].

Алгоритм визначення потенціалу включає:

- розрахунок оцінки локальних потенціалів;

- оцінку можливостей розвитку окремих елементів потенціалу;
- оцінку коефіцієнтів значущості (ваги) складових потенціалу за шкалою рангів;
- системне встановлення кількісних і якісних зв'язків між окремими елементами потенціалу, рівень його розвитку;
- аналітичне узагальнення індивідуальних оцінок перспектив;
- інтегрування у визначену систему нового узагальню вального показника [7].

Основні підходи до оцінки потенціалу (залежно від базового критерію оцінки) можна поділити на три групи:

- ресурсний – визначення величини потенціалу сумою витрат на його створення і використання;
- функціональний – визначення потенціалу на базі порівняння з аналогами або за ефективністю витрачених зусиль на його формування і використання;
- результативний – який полягає у визначені величини потенціалу за величиною чистого потоку позитивних результатів від його використання.

Для оцінювання розвитку сумо застосуємо загальноприйняті принципи: системності, узгодженості, варіантності, оптимальності, комплексності, адекватності, ефективності процесу оцінювання [4].

У вітчизняній літературі виділяють чотирнадцять видів потенціалу підприємства, а саме: трудовий, управлінський, матеріально-технічний, ресурсний, фінансовий, екологічний, ринковий, виробничий, збутовий, інноваційний, економічний, організаційний, інформаційний, стратегічний. Серед усіх видів складників потенціалу підприємства Алієв Р. виділяє первинні елементи, до яких належать матеріальні, людські та фінансові ресурси [2].

Для діагностики економічного потенціалу підприємства вчені рекомендують застосовувати показники, розподілені за такими функціональними блоками:

I. Виробництво (товарів/послуг), розподіл та збут продукції (необхідно проаналізувати обсяг, структуру, темпи виробництва, місцезнаходження і екологію виробництва, наявність інфраструктури, стан продажу, фонди виробництва, зокрема рівень використання обладнання тощо).

II. Організаційна структура та менеджмент (розглядається кількісний і якісний склад робітників, культура організації, рівень менеджменту тощо).

III. Маркетинг (дослідження продукту, ринків, каналів збуту, комунікаційних зв'язків, інформації та реклами, інновацій, маркетингових планів і програм тощо).

IV. Фінанси (потребує аналізу фінансового стану підприємства за допомогою коефіцієнтів рентабельності, ефективності, ділової активності, ринкової стійкості, ліквідності) [3]. Зважаючи на те, що з економічної точки зору, сфера фізичної культури (сукупність фізкультурно-спортивних організацій) – невиробнича сфера діяльності і, зокрема товару, виробляє й реалізує послуги, неолмпійський спорт, зокрема сумо, як складова фізичної культури теж реалізує послуги (тренувальні, оздоровчі, видовищні тощо). Головним завданням сумо, як і фізичної культури, є залучення якомога більшої кількості людей до занять, з одного боку, та досягнення максимальних спортивних результатів на змаганнях – з іншого. Враховуючи це, для оцінки потенціалу розвитку сумо ми виділили такі блоки показників:

I. Послуги (якість, кількість, різноманітність, обсяги реалізації тощо).

II. Менеджмент (кількісний та якісний склад робітників – тренерів, суддів, менеджерів, культура організації, рівень менеджменту тощо).

III. Маркетинг (ринок, канали збуту, комунікаційні зв'язки, інформація та реклама, ексклюзивні можливості, інновації, маркетингові плани і програми тощо).

IV. Ресурси (матеріально-технічна база, фінанси, нормативно-правове, медичне, наукове, методичне забезпечення тощо). Зазначені фактори можна використати для з'ясування поточного потенціалу розвитку сумо та для визначення його можливого потенціалу. Далі на цій основі визначають так званий норматив можливостей або $\beta = CF / C0$, де CF – бальна оцінка діючого потенціалу, C0 – можливого (необхідного) потенціалу [9].

Локальні показники потенціалу розвитку сумо визначено на підставі кількісних показників стану розвитку сфери фізичної культури і спорту, наведені в Законі України «Про фізичну культуру і спорту» [5] та у Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року [8], таких як показник рівню:

фізичного здоров'я різних груп населення;

залучення громадян до занять масовим спортом;

залучення осіб з інвалідністю до занять фізкультурно-спортивною реабілітацією;

залучення дітей та молоді, у тому числі дітей та молоді з інвалідністю, до занять у дитячо-юнацьких спортивних школах; досягнень спортсменів України на міжнародних спортивних змаганнях, передусім Олімпійських, Паралімпійських і Дефлімпійських іграх, Глобальних іграх спортсменів з порушенням інтелекту, Всесвітніх іграх з неолімпійських видів спорту; забезпеченості кадрами сфери фізичної культури і спорту; фінансового та матеріально-технічного забезпечення сфери фізичної культури і спорту; створення умов для доступу осіб з інвалідністю до спортивних споруд.

Методика оцінки потенціалу розвитку сумо включає три етапи:

1 етап – формування системи показників оцінки потенціалу розвитку сумо;

2 етап – формування інтегрального показника для оцінки потенціалу;

3 етап – кількісний аналіз потенціалу розвитку сумо.

Ця методика передбачає виокремлення чотирьох груп показників для оцінки розвитку сумо. Процедура оцінки кожної з груп представляє собою послідовні дії щодо розрахунків окремо виділених показників. Для проведення оцінки використовується інтервальна бальна шкала оцінювання, за якої кількісні та якісні результати, що підлягають оцінці,

переводяться за певним алгоритмом у відповідну кількість балів. У рамках цієї методики пропонується проводити оцінку на основі даних, зібраних у результаті аналізу статистичних звітів та експертного опитування, з використанням методів статистичного аналізу.

Шкала градації комплексного інтегрального показника така [3]:

1,0–0,8 – високий рівень;

0,8–0,63– достатній рівень;

0,63–0,37 – низький рівень;

0,37–0,2 – незадовільний рівень;

0,2–0 – критично низький рівень.

Комплекс показників оцінки потенціалу розвитку сумо продемонстровано на рисунку 3.1. На основі обраних показників проводиться оцінка складових рівня потенціалу розвитку сумо, яка представлена формулою 1:

$$ПРС = (ВП + УП + МП + РП)/ n \quad (1),$$

де ПРС – рівень потенціалу розвитку сумо;

ВП – рівень виробничого потенціалу;

УП – рівень управлінського потенціалу;

МП – рівень маркетингового потенціалу;

РП – рівень ресурсного потенціалу

n – кількість показників.

У процесі дослідження проведено експертну оцінку основних складових потенціалу розвитку, де кожен показник експерти оцінили від «0» до «1». Сума середніх показників поділена на кількість показників, що склало оцінку кожної групи показників. Отримані оцінки експертів за кожною групою було розраховано за формулою 1.

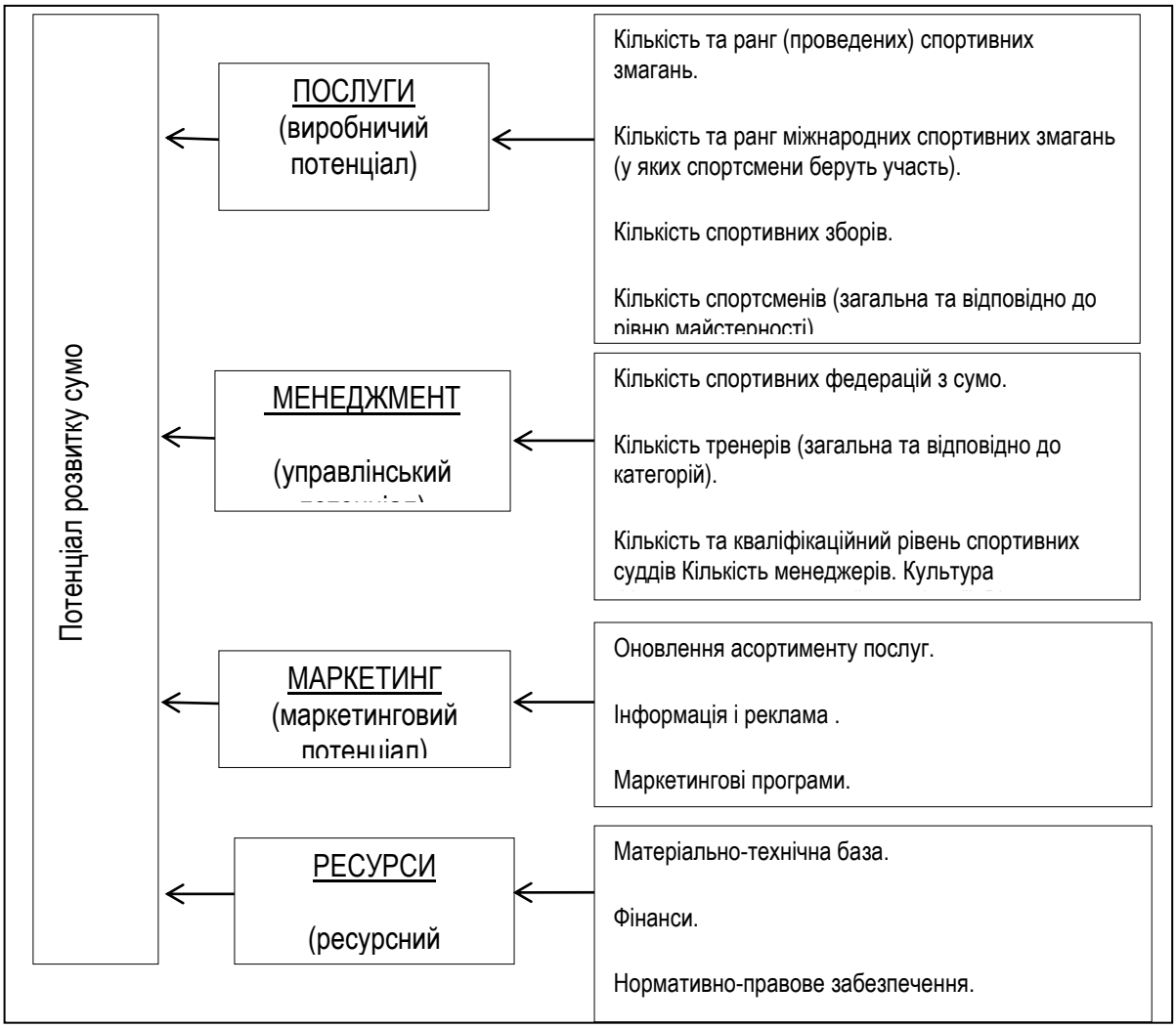

Рис. 1. Основні складові потенціалу розвитку сумо (авторська розробка)

У результаті експертної оцінки виявлено, що виробничий потенціал розвитку сумо складає – 0,85 (високий рівень), управлінський потенціал – 0,66 (достатній рівень), маркетинговий потенціал – 0,52 (низький рівень), ресурсний

потенціал – 0,58 (низький рівень). Отже, сумарний інтегральний рівень потенціалу розвитку сумо складає 0,65 (низький рівень), що свідчить про необхідність обґрунтування та розробки концептуальної моделі та програм розвитку сумо. Потенціал розвитку сумо подано в таблиці 1.

Таблиця 1

Потенціал розвитку сумо

№зп	Параметри оцінки	Оцінка				
		високий рівень	достатній рівень	низький рівень	незадовільний рівень	критично низький рівень
1.	Виробничий потенціал	+				
2.	Управлінський потенціал		+			
3.	Маркетинговий потенціал			+		
4.	Ресурсний потенціал			+		

З таблиці 1. видно, що маркетинговий і ресурсний потенціал мають низькі оцінки, що потребує цілеспрямованого управлінського впливу і розробки інструментарію для подолання цієї проблеми.

До системи показників розвитку сумо в Україні, відповідно до складових оцінки його потенціалу, на думку експертів, слід включити:

- кількість спортсменів (загальна та відповідно до рівня майстерності),
- кількість дітей та підлітків, залучених до занять сумо;
- кількість тренерів (загальна та відповідно до категорій),
- кількість змагань з сумо (тих, що проводяться на території області, та тих, у яких беруть участь харківські спортсмени, з урахуванням рейтингу та престижності змагань),
- результативність спортсменів на змаганнях різного рівня,
- публікаційна активність з питань, пов'язаних із сумо (популярна, наукова, методична тощо),
- кількість спортивних об'єктів, що використовуються для занять (залів, площадок тощо).

Висновки: На підставі проведеного дослідження розроблено методику оцінки потенціалу розвитку неолімпійського спорту (на прикладі сумо), що дало можливість оцінити наявний потенціал і виявити «проблемні» напрями діяльності. Запропонований методичний підхід базується на використанні інтегрованого показника оцінки рівня потенціалу розвитку сумо, в основі якого лежить модель експертної оцінки з урахуванням різноманітних груп елементів (одиничних показників), що необхідно врахувати до узагальнюючого показника.

1. Відповідно до складових оцінки потенціалу розвитку неолімпійського спорту (на прикладі сумо) в Україні на підставі ст.7 «Показники стану розвитку фізичної культури і спорту» Закону України «Про фізичну культуру і спорт» та Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року, сформовано систему показників розвитку сумо, які можна використовувати як показники оцінки стану розвитку неолімпійського спорту.

Перспективи подальших розвідок у цьому напрямку полягають у обґрунтуванні стратегії розвитку і розробці маркетингових програм неолімпійських видів спорту.

Література

1.Андрющенко І. Є. Методичні підходи до оцінювання економічного потенціалу промислових підприємств / Андрющенко І. Є. // Ефективна економіка – № 5, – 2012. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1239

2.Алієв Р.А. Сутність поняття «потенціал підприємства» та його складники. / Алієв Р.А. // Підприємництво та інновації. – 2019. – №19. DOI: https://doi.org/10.37320/2415-3583/9.8. URL: http://ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/203

3.Дибленко В. І. Оцінка потенціалу промислового підприємства графоаналітичним методом. / Дибленко В. І., Шевченко О.О., Шпичак О.Г. // Вісник КНУТД. – 2010. – №5. – С. 60-65.

4.Дорошенко Ю.А. Економічний потенціал територій. / Дорошенко Ю.А. – СПб.: Химия. – 2007. – 237 с.

5.Закон України «Про фізичну культуру і спорт». URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3808-12/page2

6. Мармуль Л. Методичні підходи до оцінки економічного потенціалу сільськогосподарських підприємств. / Мармуль Л., Лугова О. // Інноваційно-інвестиційна діяльність. Економіст. – 2012. – №2. – С. 24-26

7.Россоха В.В. Теоретичні положення оцінки потенціалу підприємств АПК. / Россоха В.В. // Економіка АПК. – 2005. –№ 6. – С. 45-51.

8.Стратегія розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року буде реалізована в три етапи. Урядовий портал. URL: https://www.kmu.gov.ua/news/do-2028-roku-30-ukrayinciv-budut-regulyarnozajmatisya-sportom

9.Хомяков В.І. Управління потенціалом підприємства. / Хомяков В.І., Бакум І.В. – К.: Кондор – 2005. – 400 с.

10. Nenad Zec. Management in sport. / Nenad Zec. – I International Symposium Engineering Management And Competitiveness 2011. June 24-25, 2011, – Zrenjanin, Serbia. – 2011. – pp. 329-332

References

1.Andriushchenko I. Ye. (2012). Metodychni pidkhody do otsiniuvannia ekonomichnoho potentsialu promyslovykh pidpryiemstv. Efektyvna ekonomika № 5, 2012. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1239

2.Aliiev R.A. (2019). Sutnist poniattia «potentsial pidpryiemstva» ta yoho skladnyky. Pidpryiemnytstvo ta innovatsii. 2019. №19. DOI: https://doi.org/10.37320/2415-3583/9.8. URL: http://ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/203

3.Dyblenko V. I., Shevchenko O.O., Shpychak O.H. (2010). Otsinka potentsialu promyslovoho pidpryiemstva hrafoanalitychnym metodom. Visnyk KNUTD. №5. 2010. S. 60-65.

4.Doroshenko Yu.A. (2007). Ekonomichnyi potentsial terytorii. SPb.: Khymyia, 2007. 237 s.

5.Zakon Ukrainy «Pro fizychnu kulturu i sport». URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3808-12/page2

6.Marmul L., Luhova O. (2012). Metodychni pidkhody do otsinky ekonomichnoho potentsialu silskohospodarskykh pidpryiemstv. Innovatsiino-investytsiina diialnist. Ekonomist. №2. 2012. S. 24-26

7.Rossokha V.V. (2005). Teoretychni polozhennia otsinky potentsialu pidpryiemstv APK. Ekonomika APK. 2005. № 6. S. 45-51.

8.Stratehiia rozvytku fizychnoi kultury i sportu na period do 2028 roku bude realizovana v try etapy. Uriadovyi portal. URL: https://www.kmu.gov.ua/news/do-2028-roku-30-ukrayinciv-budut-regulyarnozajmatisya-sportom

9.Khomiakov V.I., Bakum I.V. (2005). Upravlinnia potentsialom pidpryiemstva. K.: Kondor, 2005. 400 s.

10. Nenad Zec. (2011). Management in sport. I International Symposium Engineering Management And Competitiveness 2011. June 24-25, 2011, Zrenjanin, Serbia. 2011. pp. 329-332

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2021.4K(132).10
УДК: 378:373.3]:796.035

Вольчинський А.Я.,
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри,
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м.Луцьк;
Ващук Л.М.
кандидат педагогічних наук, доцент,
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м.Луцьк;
Малімон О. О.
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк; Смаль Я. А.
кандидат педагогічних наук, доцент, Академія рекреаційних технологій і права; м. Луцьк

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ

Одним із пріоритетних напрямів навчально-виховного процесу початкової школи є фізичне виховання учнів, спрямоване на своєчасне формування у них життєво важливих рухових умінь та навичок, розвиток фізичних якостей, збереження і зміцнення здоров'я, підвищення захисних сил організму та поліпшення його працездатності. Виклад основного матеріалу передбачає відхід від жорсткої регламентації занять з дітьми молодшого шкільного віку, підвищення їхньої емоційної насиченості, використання різноманітності форм, методів та засобів фізичного виховання. Формування зацікавленості учнів до занять фізичної культури є важливою умовою їх успішного фізичного виховання. Професійна готовність вчителя початкової школи здійснюється у процесі вивчення дисциплін різного циклу, оскільки вимагає використання сукупності інтегрованих знань та умінь із різних галузей наук. Проте актуальною є проблема підготовки їх до організації і проведення різноманітних форм рухової активності дітей, формування у них потреб, прагнень і мотивів до позакласних та позашкільних занять у спортивних гуртках, секціях, виконання самостійних занять фізичними вправами. У ході дослідження визначено рівень фізкультурних знань студентів третього та четвертого курсів. Порівняння відповідей анкетування засвідчує кращі знання студенток четвертого курсу.

Ключові слова: *фізична культура, учні молодших класів, майбутні вчителі початкової школи, фізкультурні знання.*

Вольчинский А.Я., Ващук Л.Н., Малимон А.А., Смаль Я.А. Актуальные проблемы подготовки будущих учителей начальных классов к физкультурно-оздоровительной работе с детьми. *Одним из приоритетных направлений учебно-воспитательного процесса начальной школы является физическое воспитание учеников, направленное на своевременное формирование у них жизненно важных двигательных умений и навыков, развитие физических качеств, сохранение и сбережение здоровья, повышение защитных сил организма и улучшение его работоспособности. Изложение основного материала предполагает отклонение от жесткой регламентации занятий с детьми младшего школьного возраста, повышение их эмоциональной насыщенности, использование разнообразных форм, методов и средств физического воспитания. Формирование интереса учеников к занятиям физической культуры есть важнейшим условием их успешного физического воспитания. Профессиональная готовность учителя начальной школы осуществляется в процессе изучения дисциплин различного цикла, поскольку требует использования совокупности интегрированных знаний и умений разных отраслей наук. При этом актуальной является проблема подготовки их к организации и проведению разнообразных форм двигательной активности детей, формирование у них потребности и желаний к внеклассным и внешкольным занятиям у*